

ที่ สร ๐๕๑๓/ว ๒๒๑๓

กรมการแพทยแผนไทยและการแพทยทางเลือก
 กระทรวงสาธารณสุข
 ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญา
 การแพทยแผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายกแพทยสภา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลองหรือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
 ภูมิปัญญาการแพทยแผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. ประกาศกรมการแพทยแผนไทยและการแพทยทางเลือก เรื่องกำหนด จำนวน ๑ ฉบับ
 แบบตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลองหรือวิจัย
 ภูมิปัญญาการแพทยแผนไทย พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่มาตรา ๓๔ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
 การแพทยแผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้การกระทำใดๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลองหรือวิจัย
 ดำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทยแผนไทยซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทยแผนไทยจะต้อง
 เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนด นั้น

กรมการแพทยแผนไทยและการแพทยทางเลือกพิจารณาแล้ว เพื่อให้การศึกษา คั่นคว่ำ
 ทดลอง หรือวิจัยตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทยแผนไทยส่วนบุคคล ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิ
 ในภูมิปัญญาการแพทยแผนไทย ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย
 แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ อันไม่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิตามกฎหมาย จึงขอประชาสัมพันธ์แนวทาง
 ในการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญา
 การแพทยแผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ใดที่ประสงค์จะทำการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทยแผนไทย
 ที่ได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทยแผนไทย ขอให้หน่วยงาน สถาบัน องค์กร ตลอดจนนักวิจัย
 แจ้งความประสงค์ตามแบบหนังสือแจ้งทำการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทยแผนไทย
 ที่ได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทยแผนไทย พร้อมจัดส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์
 วิธีการ และเงื่อนไขต่ออธิบดีกรมการแพทยแผนไทยและการแพทยทางเลือก ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. กรณีประสงค์ขอให้ตรวจสอบตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทยแผนไทยรายการใด
 เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทยแผนไทยส่วนบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญา
 การแพทยแผนไทยหรือไม่ สามารถส่งรายละเอียดของตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทยแผนไทยดังกล่าว
 มายังกรมการแพทยแผนไทยและการแพทยทางเลือกเพื่อตรวจสอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นการละเมิดสิทธิของ
 ผู้ทรงสิทธิในภูมิปัญญาการแพทยแผนไทยที่ได้รับความคุ้มครอง ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง
 และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทยแผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือสามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่
 กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทยแผนไทยและแพทยพื้นบ้านไทย กรมการแพทยแผนไทย
 และการแพทยทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๐๗-๘

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ ขอได้โปรดประชาสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัด หรือในกำกับ สถาบัน องค์กร ตลอดจน
นักวิจัย หรือผู้ที่ประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทราบต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรุต จิรเศรษฐสิริ)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

เรียน นายแพทย์สภา

เพื่อโปรด ทราบ
 พิจารณา

.....
.....
.....
2/1/63

① มอบหมาย ผอ. ปรกฤษณ์ ปร
อุบลราช

กลุ่มกฎหมายและจริยธรรม
ฝ่ายพัฒนากฎหมาย
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๙๑ ๗๐๐๗ ต่อ ๓๕๑๕ หรือ ๓๕๑๘
โทรสาร ๐ ๒๕๖๕ ๙๓๗๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : Legal.g@dtam.mail.go.th

(ศ.เกียรติคุณแพทย์หญิงสมศรี เผ่าสวัสดิ์)
นายกแพทย์สภา

② เรียน ทักษะคอมพิวเตอร์
นี้ case scan เอนดิรทัศน์
แล้ว webcor time- เพื่อแนบที่
ส่ง ม.บ. ๒๐๑๖ วิชาที่ ส่งมา เป็นแบบฟอร์มที่ส่ง
แถม: d.mol.

8/01/63

ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่า ทดลอง หรือวิจัย
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการกระทำใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา คั่นคว่า ทดลองหรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๔ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน” หมายความว่า ตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคลซึ่งได้รับการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์ทำการศึกษา คั่นคว่า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดี ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงอธิบดี ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

แบบหนังสือแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๕ การแจ้งความประสงค์ตามข้อ ๔ ให้จัดส่งเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) โครงการและวิธีการดำเนินการ หรือวัตถุประสงค์การดำเนินการ

(๒) ชื่อผู้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยผู้ควบคุมดูแลโครงการดังกล่าวจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจด้านการแพทย์แผนไทยหรือด้านสมุนไพร และหากมีผู้ร่วมวิจัยหลายคนจะต้องมีผู้วิจัย ซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ดำเนินการดังกล่าวทั้งหมด

(๓) แผนที่อันเป็นบริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติ เว้นแต่บริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรควบคุมดังกล่าวนั้นอยู่ในเขตอนุรักษ์ ให้แนบสำเนาหนังสืออนุญาตที่หน่วยงานของรัฐออกให้ตามกฎหมาย

(๔) ข้อตกลงระหว่างผู้ทรงสิทธิกับผู้ขอเกี่ยวกับอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน (ถ้ามี)

(๕) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ถ้ามี)

(๖) เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ ที่อธิบดีกำหนด (ถ้ามี)

ข้อ ๖ เมื่อได้รับหนังสือแจ้งและเอกสารครบถ้วนแล้วให้อธิบดีตรวจสอบ และหากเห็นว่าถูกต้อง ให้มีหนังสือแจ้งการรับทราบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากพบว่าไม่ถูกต้องให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ขอให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวผู้ขอไม่ดำเนินการตามที่แจ้ง ให้ถือว่าละทิ้งความประสงค์

ข้อ ๗ ผู้ขอที่ทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนตามระเบียบนี้ จะต้องไม่ส่งมอบ จำหน่าย จ่าย หรือโอนผลการศึกษาค้นคว้า ทดลองหรือการวิจัยให้แก่บุคคลอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันทำให้เป็นการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิ

หากมีการกระทำที่ฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งให้อธิบดีมีหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับยกเลิกการดำเนินการตามระเบียบนี้ และแจ้งให้ผู้ทำการวิจัยค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน ขออนุญาตผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายกระทรวงการอนุญาตของผู้ทรงสิทธิในการให้บุคคลอื่นใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และการเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยโดยนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๘ เมื่อสิ้นสุดการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน ผู้ขอจะต้องรายงานผลการศึกษาค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยนั้น ให้แก่ผู้ทรงสิทธิ และอธิบดีฝ่ายละหนึ่งชุด และเมื่อได้รับเอกสารแล้ว อธิบดีจะเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรต่อไปก็ได้ แต่จะต้องขออนุญาตผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายกระทรวงการอนุญาตของผู้ทรงสิทธิในการให้บุคคลอื่นใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และการเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยโดยนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๙ ให้อธิบดีรายงานการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

ข้อ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการ และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาตามระเบียบนี้ และคำวินิจฉัยให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
เรื่อง กำหนดแบบตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่ำ
ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดแบบหนังสือแจ้งการกระทำใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลอง หรือวิจัยตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ วรรคสอง แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การแจ้งการศึกษา คั่นคว่ำ ทดลอง หรือวิจัยตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้ใช้แบบแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

มรุต จิรเศรษฐสิริ

อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

เลขรับที่.....
 วันที่.....
 ลายมือชื่อ.....ผู้รับแจ้ง
 หลักฐานครบถ้วนและถูกต้อง
 วันที่.....

แบบหนังสือแจ้งการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือวิจัยตำรับยาแผนไทย
 หรือตำราการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เขียนที่

ส่วนที่ ๑ ผู้แจ้ง

๑. กรณีบุคคลธรรมดา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ)) สัญชาติ.....
 อายุ.....ปี ถือบัตรประจำตัวประชาชน / บัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ (ระบุ)
 เลขที่ ออกให้โดย อยู่บ้านเลขที่.....
 หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....หมายเลขโทรศัพท์.....
 หมายเลขโทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail)

๒. กรณีนิติบุคคล

ชื่อ สัญชาติ.....ตั้งอยู่เลขที่.....
 หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....หมายเลขโทรศัพท์.....
 หมายเลขโทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail)
 โดย (นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ))
 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล อายุ.....ปี สัญชาติ..... ถือบัตรประจำตัว
 ประชาชน / บัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ (ระบุ) เลขที่
 ออกให้โดย อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....
 ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....หมายเลขโทรศัพท์.....
 หมายเลขโทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail)

ส่วนที่ ๒ วัตถุประสงค์ของการแจ้ง

๑. ผู้แจ้งมีความประสงค์จะทำการ (ทำเครื่องหมาย / ด้านใน ในส่วนที่เกี่ยวข้อง)

ศึกษา หรือค้นคว้าตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทย

ทดลองหรือวิจัยตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทย

อื่นๆ (ระบุ)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (ระบุ)

๒. ผู้แจ้งได้จัดส่งเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ด้วย

- () โครงการและวิธีการดำเนินการ หรือวัตถุประสงค์การดำเนินการ
- () ชื่อผู้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยผู้ควบคุมดูแลโครงการดังกล่าวจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจด้านการแพทย์แผนไทยหรือด้านสมุนไพร และหากมีผู้ร่วมวิจัยหลายคนจะต้องมีผู้วิจัยซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ดำเนินการดังกล่าวทั้งหมด
- () แผนที่อันเป็นบริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติ เว้นแต่บริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรควบคุมดังกล่าวนั้นอยู่ในเขตอนุรักษ์ ให้แนบสำเนาหนังสืออนุญาตที่หน่วยงานของรัฐออกให้ตามกฎหมาย
- () ข้อตกลงระหว่างผู้ทรงสิทธิกับผู้ขอเกี่ยวกับอนุญาตให้ใช้สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน (ถ้ามี)
- () สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ถ้ามี)
- () เอกสารหรือหลักฐานอื่นๆ ที่อธิบดีกำหนด (ถ้ามี)

ขอรับรองว่าเป็นความจริง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเป็นสำคัญ

(ลายมือชื่อ)..... ผู้แจ้ง
(.....)
วันที่.....
ประทับตรานิติบุคคลเป็นสำคัญ (ถ้ามี)

ส่วนที่ ๓ การพิจารณาและคำสั่ง**๑. ความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง**

.....
.....
.....

ลงชื่อ..... เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง
(.....)
ตำแหน่ง.....
วันที่.....

๒. คำสั่งของอธิบดี

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....